

Екологічні аспекти збереження цінних компонентів рослинної сировини при виробництві безалкогольних напоїв

Харчова цінність рослинної сировини визначається вмістом вітамінів, мінеральних речовин, поліфенолів та інших важливих компонентів. Важливо зберегти цінні компоненти при переробці сировини для виробництва напоїв.

У нашій країні особливо популярні ягідні морси, їх готують на всі випадки життя. Вони найбільше багаті на органічні кислоти і мінеральні солі. У їх складі є пектин, що допомагає роботі кишківника і виведенню токсинів з організму, а також вітаміни В1 і В2, С, А і РР, магній, кальцій, фосфор, залізо і калій. У спеку разом з вологою наш організм має звичай втрачати велику кількість мінеральних речовин і найбільше — сполук калію, що головним чином може погано позначитися на роботі серця, тому морси (особливо з червоних ягід, наприклад брусниці та журавлини) будуть дійсно найбільш бажані на літньому столі. На думку вчених, люди, які страждають захворюваннями серцево-судинної системи, повинні пити в день по три склянки журавлинного морсу або соку. Морси використовують і для проведення розвантажувальних днів, вони чудово допомагають схуднути і сприяють виведенню шлаків з організму. У такі дні потрібно приймати 1,5–2 літри різних морсів.

За технікою приготування морс — найпростіший напій. Найчастіше його готують з дикорослих ягід — журавлини, брусниці, малини, суниці, чорниці, — а також з садових — червоної смородини, вишні, полуниці тощо.

Бувають і фруктові морси — з яблук, груш, апельсинів або лимонів, і навіть морси з додаванням овочів. Для приготування морсів крім ягідної або фруктової сировини можуть використовуватися плодово-ягідні екстракти, але все-таки найкращим буде напій на основі натуральних свіжих плодів. Втім, готують його і із заморожених ягід.

Морс вживають не тільки в чистому вигляді, його додають в безалкогольні та алкогольні коктейлі. Найпоширеніший варіант приготування морсу, що підходить практично для всіх ягід, наступний: ягоди промивають, видаляють кісточки (якщо вони є), потім перетирають м'якоть і заливають її кип'яченою водою. Отриману суміш доводять до кипіння, а потім знімають з вогню. Проціджують напій і додають в нього мед або цукор за смаком. З макухи віджимають сік в готовий морс і викидають або використовують проварене сировину для інших потреб (в кулінарії, наприклад). Морс можна використовувати для приготування

квасу, безалкогольних та алкогольних напоїв.

Серед усіх ягідних морсів журавлинний і брусничний займають особливе місце, оскільки вони є незамінним засобом від авітамінозу, при простудних захворюваннях, ангінах, гіпертонії і навіть при вірусних захворюваннях.

1. *Мазнев Н.И.* Энциклопедия лекарственных растений. 3-е изд. — М.: Мартин, 2004. — 496 с.